

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Být velký v malém těle

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název ŠVP	4
1.2	Údaje o škole	4
1.3	Zřizovatel	4
1.4	Platnost dokumentu	5
2	Charakteristika školy	6
2.1	Základní údaje	6
3	Podmínky vzdělávání	7
3.1	Věcné (materiální) podmínky	7
3.2	Životospráva	7
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Organizace chodu	8
3.5	Řízení mateřské školy	8
3.6	Personální a pedagogické zajištění	8
3.7	Spoluúčast rodičů	9
3.8	Spolupráce s dalšími institucemi	9
3.9	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	9
3.10	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	9
3.11	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	10
4	Organizace vzdělávání	11
5	Charakteristika vzdělávacího programu	12
5.1	Zaměření školy	12
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	12
5.3	Dlouhodobý plán školy	12
5.4	Metody a formy vzdělávání	13
5.5	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	13
5.6	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
6	Vzdělávací obsah	15
6.1	Třídní vzdělávací program	15
6.2	Uspořádání témat ŠVP	15
6.3	Výchovné a vzdělávací strategie	16
6.4	Integrované bloky	17
6.4.1	1. Cesta má svá pravidla	17
6.4.2	2. Cesta bez překážek v životě určitě nikam nevede	21
6.4.3	3. Tak to jsem já mezi vámi	26
6.4.4	4. Kde se cítím bezpečně	30
6.4.5	5. Malé věci mohou dělat velké změny	36
6.4.6	6. Zpomalíme, zažijeme	40
6.4.7	7. Každý den je jen jednou za život	44
7	Systém evaluace	50

7.1	Oblasti autoevaluace.....	50
7.2	Prostředky autoevaluace.....	50
7.3	Časový plán	51
7.4	Odpovědnosti a pravidla	51

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Být velký v malém těle

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP PV

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Chceme dát každému dítěti prostor, aby bylo schopné rozvíjet se v této životní etapě pomocí: prožít, umět si poradit, zažít situaci, dotknout se reality, hrát si, být svůj, a moct dělat to, v čem jsem dobrý, co mám rád!!

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a Mateřská škola Lesnice, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: Lesnice 159, Zábřeh, 78901

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Bc. Marie Effenberger Rychlá

KONTAKT:

e-mail: skola@zslesnice.cz; zslesnice@seznam.cz

web: <http://www.zslesnice.cz/>

tel: +420 725 812 709, + 420 583 416 019, + 420 607 036 511

IČ: 70986045

IZO: 107633213

RED-IZO: 650056108

JMÉNO KOORDINÁTORA TVORBY ŠVP: Mgr. Hana Plachá

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Lesnice

ADRESA ZŘIZOVATELE: Obecní úřad, Lesnice 46, Zábřeh na Moravě 789 01

KONTAKTY:

obec@lesnice.cz

tel: + 420 583 411 079

<http://www.lesnice.cz>

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 1. 2019

VERZE ŠVP: 2

ČÍSLO JEDNACÍ: č. j. MŠ 39/12/18

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 20. 12. 2018

.....
ředitel školy

Mgr. Bc. Marie Effenberger Rychlá

.....
Razítko školy

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Umístění školy v obci: na vedlejší ulici

Druh provozu školy: Celodenní

Kapacita školy: do 20 (velmi malá škola)

Počet tříd: 1

Počet pracovníků: 1,5

Počet školních budov: 2 - 5 neprovázaných

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Dostatečně velké prostory.

Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát.

Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy.

3.2 Životospráva

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava.

Děti mají stále k dispozici ve třídě dostatek tekutin.

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly.

Je zajištěn denní rytmus a řád.

Pobyt venku respektuje doporučenou délku.

Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku.

3.3 Psychosociální podmínky

Rovnocenné postavení všech dětí.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava

Možnost postupné adaptace nově příchozím dětem.

Respektování potřeb dětí.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Pravidla soužití jsou nastavena.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Vzdělávací aktivity jsou tvořeny pro třídu heterogenního kolektivu, proto je třeba vytvořit dětem vhodné podmínky pro realizaci denních aktivit v plánované míře tak, aby bylo možné směřovat k naplnění klíčových kompetencí předškolního věku. V současné době jsou materiální podmínky pro činnosti ve fázi plánované realizace. Dosavadní vybavení mateřské školy nevyhovuje plně požadavkům zajišťující program mš. Během denních aktivit je možné využití prostoru v plném rozsahu diferencovat aktivity dětí tak, aby bylo každé dítě schopné si najít své potřebné zázemí, klid, soukromí, především díky personálnímu obsazení.

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém.

Při vedení zaměstnanců ředitelka zapojuje spolupracovníky do řízení.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.

Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Ředitelka vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči.

Specializované služby jsou zajišťovány odborníky.

Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popřípadě si ji doplňují.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.

Pedagogové se průběžně sebevzdělávají.

Pedagogové se chovají profesionálně

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost.

Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

3.8 Spolupráce s dalšími institucemi

mateřské školy

obec/město

sdružení rodičů a přátel školy

školské poradenské zařízení

základní školy

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Zajištění individuální vzdělávací nabídky vycházející z aktuálních potřeb dítěte. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a podle paragrafu 16 odst. 9 školského zákona. Podmínky jsou zajišťovány během vzdělávání s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí učitelem vzdělaným v oblasti speciální pedagogiky.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

V mateřské škole jsou při realizaci školního vzdělávacího programu vytvářeny podmínky pro využití potenciálu každého dítěte. Na základě realizace prvků programu Začít spolu využívá učitel ve své práci podporu individuálního nadání obohacením vzdělávací nabídky v centrech aktivit. Dítě, které vykazuje známky nadání je systematicky a citlivě podporováno a je plně respektována

akcelerace vývoje. Při identifikaci nadání, realizaci vzdělávání nadaných a stimulaci potenciálu škola spolupracuje s pracovištěm pedagogicko psychologické poradny.

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola postupně vytváří podmínky pro zajištění vzdělávání dětí od dvou do tří let.

4 Organizace vzdělávání

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Vzdělávání probíhá v heterogenní skupině vrstevníků ve věku zpravidla 3 až 7 let. Konkrétní užívané metody práce s dětmi se snaží jedince směřovat při hledání jeho vlastní cesty k dosažení cíle vyhovujícím způsobem podle jeho možností v jedné třídě. Uspořádání nábytku nabízí možnosti využít vzdělávací nabídku formou center aktivit. Dítě se zcela samostatně orientuje v pedagogem připraveném prostředí a ten mu poskytuje patřičnou podporu, motivaci na cestě k poznání, učení a dalšímu rozvoji.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

V mateřské škole je jedna třída heterogenního složení.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné činnosti neumožňuje personální obsazení mateřské školy.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

- Věk dítěte
- Trvalé bydliště v obci již je mateřská škola zřizována
- Volná kapacita mateřské školy

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

ZŠ a MŠ Lesnice jako škola, která má srdce.

Vize školy: "Učíme poctivě, hrajeme fér, pomáháme ukazovat správný směr." M. Eff. Rychlá

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

- **Cílené zvýšení informovanosti laické veřejnosti z řad rodičů o důležitosti předškolního období v životě dítěte a možnostech maximálního rozvoje potenciálu jedince v jednotlivých oblastech.** Snaha o maximální zapojení rodiny s cílem o co nejvíce komplexní edukaci. Snaha společně vytvořit kruh - rodina, škola, dítě, ve kterém je třeba se zaměřit na podporu kompetencí potřebných pro prosperitu v životě a snaha maximalizovat potenciál každého jedince.
- Snažit se dětem na jejich cestě předškolním vzděláváním nepředkládat hotové poznatky, nýbrž nechat prostor pro hledání nových konstruktivních řešení, svých, originálních způsobů pro dosažení cílů.

5.3 Dlouhodobý plán školy

- Podpora personálního zajištění za účelem zajištění podpory reálné individualizace. Dítě, které potřebuje či vyžaduje odlišnou časovou dotaci pro rozvoj svých kognitivních schopností, ve svém procesu nerušeně pokračuje a návazné činnosti dle denního režimu jsou poté operativně přizpůsobeny v rámci jeho individuálních potřeb. Systém dává velký důraz právě na samostatnost jedince a to nejen v sebe-obslužných činnostech, ale také v rozhodování se a zodpovědnosti za své jednání.
- Cílené zvýšení informovanosti laické veřejnosti z řad rodičů o důležitosti předškolního vzdělávání. Zapojení jednotlivých členů podílejících se na tvarování osobnosti dítěte v senzitivním období v jeho životě do vzdělávání a nést míru odpovědnosti na možnostech maximálního rozvoje potenciálu jedince v jednotlivých oblastech dle individuálních možností.
- Investice do vzdělání pedagogů - z pohledu dlouhodobějšího cíle proměny předškolního vzdělávání:

- Učitel, skutečný profesionál, nechce být samozřejmý, cvičící se celý život v dovednosti probudit zájem u dítěte, v podpoře pozitivního chování, aniž by musel být zvlášť teoreticky vzděláván.

5.4 Metody a formy vzdělávání

Rozvojové předpoklady a možnosti dětí vyžadují uplatňovat v předškolním vzdělávání odpovídající metody a formy práce. Vhodné jsou metody prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost a potřebu objevovat, podněcují radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové, získávat zkušenosti a ovládat další dovednosti. Uplatňováno situační učení, kooperativní učení, učení hrou, spontánní sociální učení.

- **Propojit maximálně možnosti dynamiky kolektivu jednotlivých stupňů vzdělávání, aktivní spolupráci za účelem zvýšení samostatnosti, dosažení nejvyššího stupně vzdělávání - předávání si vzájemných zkušeností na bázi dítě učí dítě**. K podpoře individualizace je jako prostředek zvoleno připravené prostředí pro dítě, široká vzdělávací nabídka, jasná pravidla. brainstorming, rozhovory, užívání audiovizuálních technologií, konfrontace, samostatná práce, podpora sebehodnocení.

5.5 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Mateřská škola na základě pozorování a průběžné pedagogické diagnostiky realizuje plán pedagogické podpory a následnou intervenci dle individuálních potřeb dětí. Na základě aplikace konkrétních opatření škola vyhodnocuje dosavadní postupy.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Dle individuálních potřeb dítěte na základě doporučení, které pro účely školy vydává poradenské pracoviště. Mateřská škola při vzdělávání dle IVP uplatňuje princip diferenciací, individualizace vzdělávacího procesu a to při plánování, realizaci i při vyhodnocení průběhu vzdělávání. Škola respektuje opatření doporučená poradenským pracovištěm a spolupracuje úzce s rodiči i ostatními odborníky.

5.6 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola zajišťuje průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let v souladu s možnostmi, které poskytuje provoz jednotřídní mateřské školy. Vzdělávání je poskytováno s maximálním ohledem na vývojové a individuální zvláštnosti skupiny s akceptací potřeb každého dítěte.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Třídní vzdělávací program

Vzdělávací koncept naší mateřské školy užívá prvky programu **Začít spolu** v mezinárodním označení „Step by step“, který dává dítěti návod na to, jak samo zjistí jádro věci, myslí, kombinuje a rozhoduje se, **pomocí: prožít, umět si poradit, zažít situaci, dotknout se reality, hrát si, být svůj, a moct dělat to, co mám rád!!** Realizujeme vzdělávání dítěte v centrech aktivit.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu probíhá tedy především skupinově, individuálně, s velkým rozvojem samostatnosti jedince. **Chceme dítěti dát prostor, aby bylo schopné pracovat s chybou, učit se hledat řešení a mít možnost naučit se, chtít a zvládnout to sám.....**

Díky zahraničním zkušenostem cíleně rozvíjíme socio-emoční dovednosti dítěte. Do hloubky pracujeme se škálou inteligencí podle H. Gardnera, **a ve spolupráci s rodinou nacházíme způsob, jak stavět na silných stránkách dítěte a podporovat rozvoj jeho slabých stránek.** Víme, že každé dítě je jinak jedinečné, **a chceme, aby bylo schopné mít radost z učení, myslet a tvořit kreativně a snažíme se vytvořit podmínky a podnětné prostředí pro maximální rozvoj každého potenciálu.** V heterogenním kolektivu je nutno vycházet z věkových zvláštností jedince a jeho individuálních možností.

Spolupracujeme s Mensou České republiky- Na základě odborných studií a zkušeností z praxe se v naší mateřské škole zabýváme také rozvojem neuronových synapsí v mozku dítěte ve věku, kdy lze aplikací technik metody učení NTC Learning nejlépe stimulovat kognitivní funkce mozku. **Patříme mezi NTC školky**, pracujeme na bázi edukativních materiálů tvořených k jednotlivým probíraným tématům podporujících akceleraci dítěte ve vývoji.

Třídní vzdělávací program je tvořený na základě Školního vzdělávacího programu během školního roku pedagogy na míru kolektivu a jedná se o tzv. živý dokument, kde je uplatňováno zpravidla situační učení a učení prožitkem na základě pedagogické a psychologické diagnostiky. **Koncept třídního vzdělávacího programu vnímá jednotlivce jako důležitý článek heterogenního kolektivu.**

Za nejdůležitější považujeme v naší každodenní práci s dítětem to, že je společně připravujeme na skutečný život.

6.2 Uspořádání témat ŠVP

1. CESTA MÁ SVÁ PRAVIDLA

2. CESTA BEZ PŘEKÁŽEK URČITĚ NIKAM NEVEDE
3. TAK TO JSEM "JÁ" MEZI VÁMI
4. KDE SE CÍTÍM BEZPEČNĚ
5. MALÉ VĚCI MOHOU DĚLAT VELKÉ ZMĚNY
6. ZPOMALÍME, ZAŽIJEME
7. KAŽDÝ DEN JE JEN JEDNOU ZA ŽIVOT

6.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
kompetence k učení	Dítěti nejsou podávány hotové poznatky, ale cesta, jak se k nim dostat jako jedinečný způsob učení. Samostatní, ale ne samotní.
komunikativní kompetence	Partnerská komunikace s pravidly. Aktivní užívání pozitivní formy komunikace, popisný jazyk, přirozená forma nápodoby.
kompetence k řešení problémů	Chyba je mít strach, že neudělám chybu. Práce s chybou vnímána jako pozitivní moment.
sociální a personální kompetence	Socio-emoční rozvoj dítěte formou metod prožitkového učení. Tolik to pro mě znamená. Kolik znamená jeden pro všechny a všichni pro jednoho.
činnostní a občanské kompetence	Být velký v malém těle.

6.4 Integrované bloky

6.4.1 1. Cesta má svá pravidla

Název integrovaného bloku	1. Cesta má svá pravidla
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Není nad pocit mít kabát ušitý na míru, který nikde netáhne a ještě jsem si ho mohl vymyslet sám? Tohle všechno lze i přímo v tématu, kterým provází průvodce, skvělý krejčí své náročné zákazníky. Pedagog se stává dítěti průvodcem na jeho nové cestě a dítě cestovatelem, který potřebuje spoustu dobrých map a oporu.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	<p>kompetence k učení: učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům</p> <p>kompetence k řešení problémů: problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost</p> <p>komunikativní kompetence: v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou</p> <p>sociální a personální kompetence: spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim</p> <p>činnostní a občanské kompetence: odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat</p>
Způsob hodnocení dětí	Zavádění systému sebehodnocení dítěte, popisný jazyk, užívání prožitkových forem učení, opakování modelových situací, možnosti zobrazení. Pro hodnocení dětí je užíván pozitivní způsob zpětné vazby jako

Název integrovaného bloku	1. Cesta má svá pravidla
	jeden z významných prvků pro upevnění užívání pravidel. Hodnocení probíhá v interakci s vrstevníkem, v denních hodnotících "kruzích", aktivitách, probíhajících následně po realizaci činnosti v centrech aktivit. Průběžné provádění diagnostiky třídy, na základě které dochází k postupnému vytváření Třídních vzdělávacích programů na míru kolektivu a Školní vzdělávací program se tak stává "pružným" dokumentem. Děti jsou vedeny k sebehodnocení, do škály pozitivní zpětné hodnotící vazby jsou zapojeny pokud možno i rodiny dětí.
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	V rámci vytváření i upevňování třídních pravidel je především užíváno technik zážitkové pedagogiky a vnitřní motivace dětí k tvorbě vlastních pravidel ke zvýšení efektivity a funkčnosti a jejich "zvnitřnění". Pravidla mohou být vyhotovena a užívána na základě potřeb konkrétní skupiny, nemusí se stát univerzálním prostředkem pro používání v navazujících ročnících předškolního vzdělávání. Důležitým prvkem je vytvořený profil jednotlivců, skupiny a navázaný úzký kontakt za účelem kvalitní dlouhodobé spolupráce.

1. Cesta má svá pravidla	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence • kompetence k učení 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	spontánní hra modelové situace zprostředkované dítěti pomocí dramatizace lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)
zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky,	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.)

1. Cesta má svá pravidla	vzdělávání	
házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)		smyslové a psychomotorické hry
poznat některá písmena a číslice, popř. slova	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní,	hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci	rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální	prohlížení a „čtení“ knížek
sledovat a vyprávět příběh, pohádku	(výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
domluvit se slovy i gesty, improvizovat	rozvoj komunikativních	spontánní hra
porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)	dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	zrcadlení prohlížení a „čtení“ knížek příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
rozhodovat o svých činnostech	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	zvnitřnění pravidel vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)	získání relativní citové samostatnosti	činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.	rozvoj kooperativních dovedností	hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě

1. Cesta má svá pravidla	vzdělávání	
vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách spontánní hra činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, audiovizuální technika) hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	zvnitřnění pravidel spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	modelové situace zprostředkované dítěti pomocí dramatizace běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a	přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční

1. Cesta má svá pravidla	vzdělávání	
je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole	zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	období) kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
všímat si změn a dění v nejbližším okolí	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové) smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. námětové hry a činnosti

6.4.2 2. Cesta bez překážek v životě určitě nikam nevede

Název integrovaného bloku	2. Cesta bez překážek v životě určitě nikam nevede
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Vydat se v životě jakoukoliv cestou přímo, není pro někoho z nás možná až tak jednoduché. Důvodů je mnoho, je třeba se na křižovatce rozhodnout, kudy kam? Ale správné rozhodnutí a to, že za ním je třeba si dokázat pevně stát, je mnohdy cílovou stanicí s velkým překvapením. Všechny překážky nemusí být ze

Název integrovaného bloku	2. Cesta bez překážek v životě určitě nikam nevede
	světa imaginace, pocitů, nýbrž mohou být zcela běžné a konkrétní a zakopnout je tudíž maličkost, která bolí, ale lze pofoukat...Jaká tedy bude naše cesta a pojďme se vydat přímo hledat i překážky.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	<p>kompetence k učení: získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení</p> <p>kompetence k řešení problémů: spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit</p> <p>kommunikativní kompetence: dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)</p> <p>sociální a personální kompetence: chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky</p> <p>činnostní a občanské kompetence: má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých</p>
Způsob hodnocení dětí	Průběžné individuální hodnocení dětí, permanentně prováděná diagnostika třídy na základě které probíhá úprava jednotlivých témat a vzdělávací program se tak stává "živým dokumentem". Vedení dětí k dennímu sebehodnocení formou verbální i neverbální komunikace. Přijímání pozitivní zpětné vazby, komunikace na téma práce s chybou, růst myšlenkového potenciálu, možnosti práce s interakcí v problematických situacích. Hodnocení probíhá v interakci s vrstevníkem, v denních hodnotících "kruzích", aktivitách, probíhajících následně po realizaci činnosti v centrech aktivit.
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	A díky tomu, že nás překážky dovedou na jinou cestu najdeme něco, v co jsme už možná ani neodvážili doufat. Cesty mohou přinést něco nového, nečekaného, ale i zcela "obyčejného" a právě tolik očekávaného jako třeba směr, pravidla, bez kterých se neobejdou žádné křižovatky. Tak co potřebujeme? Vyzazit?

2. Cesta bez překážek v životě určitě nikam nevede	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	spontánní hra hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou		
vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	spontánní hra příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, smyslové a psychomotorické hry
dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla	rozvoj kooperativních dovedností	kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
spolupracovat s ostatními	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	spontánní hra hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého aktivity podporující sblížení dětí společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému

2. Cesta bez překážek v životě určitě nikam nevede	vzdělávání	
přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	spontánní hra činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení výlety do okolí
přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky	uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí	činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
prožívat radost ze zvládnutého a poznaného		činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení cvičení organizačních dovedností
vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
orientovat se bezpečně ve známém prostředí	seznamování s místem a	hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních

2. Cesta bez překážek v životě určitě nikam nevede	vzdělávání	
i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)	prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů vycházky do okolí, výlety
vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	vycházky do okolí, výlety využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními dětsky srozumitelnými reáliemi o naší republice práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami)
dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
domluvit se slovy i gesty, improvizovat	rozvoj řečových schopností a	spontánní hra
poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma	jazykových dovedností receptivních (vnímání,	artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech	naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti,	hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest prohlížení a „čtení“ knížek

2. Cesta bez překážek v životě určitě nikam nevede	vzdělávání	
	vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	

6.4.3 3. Tak to jsem já mezi vámi

Název integrovaného bloku	3. Tak to jsem já mezi vámi
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Přijímání jeden druhého, hledání zcela nové identity v dětském světě....Jistota, pocit sebepoznávání až na vlastní kůži? Kam až se půjdeme do každého z nás podívat? Jestlipak je na to nějaký KLÍČ? Důležitý je vždy okamžik, moment. Tentokrát ten, kdy a komu se "já" vlastně představil?
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	<p>kompetence k učení: klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo</p> <p>kompetence k řešení problémů: všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem</p> <p>komunikativní kompetence: průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku</p> <p>sociální a personální kompetence: samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout</p> <p>činnostní a občanské kompetence: má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je</p>

Název integrovaného bloku	3. Tak to jsem já mezi vámi
	s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
Způsob hodnocení dětí	Podpora, pozitivní hodnocení, pozitivní zpětná vazba, maximální propojení s rodinou, sebepoznání. Hodnocení probíhá v interakci s vrstevníkem, v denních hodnotících "kruzích", aktivitách, probíhajících následně po realizaci činnosti v centrech aktivit. Průběžné provádění diagnostiky třídy, na základě které dochází k postupnému vytváření Třídních vzdělávacích programů na míru kolektivu a Školní vzdělávací program se tak stává "pružným" dokumentem. Děti jsou vedeny k sebehodnocení, do škály pozitivní zpětné hodnotící vazby jsou zapojeny pokud možno i rodiny dětí.
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	Seznámení se s jedincem jako takovým, jeho výjimečnými vlastnostmi, pocity, nebo tím co je na něm jako první zvnějšku vidět. V čem jsme stejní, v čem různí a co jsou znaky nás lidí vlastně z pohledu biologie. Možná nás překvapí, z kolika úhlů lze uchopit rozdíly mezi námi, dětmi, rodinami. Kolik toho o sobě chceme či potřebujeme znát právě teď? A kdo vlastně jsme?

3. Tak to jsem já mezi vámi	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem	uvědomění si vlastního těla	zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
		smyslové a psychomotorické hry
		spontánní hra
projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i	vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
utvořit jednoduchý rým		společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace

3. Tak to jsem já mezi vámi	vzdělávání	
	produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů prohlížení a „čtení“ knížek grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv prohlížení a „čtení“ knížek grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení	vytváření základů pro práci s informacemi	řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
rozhodovat o svých činnostech	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení		příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	smyslové a psychomotorické hry
uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a		činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti,

3. Tak to jsem já mezi vámi	vzdělávání	
respektovat je		dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	spontánní hra
uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je		hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či		hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.) ☒

3. Tak to jsem já mezi vámi	vzdělávání	
agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)		
zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu hry na téma rodiny, přátelství apod.
být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	hry na téma rodiny, přátelství apod. sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)

6.4.4 4. Kde se cítím bezpečně

Název integrovaného bloku	4. Kde se cítím bezpečně
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Kde je místo v přírodě, kde je místo vedle mě, možná není jedno, možná není jediné..... Co se děje uvnitř, nemusí se dít kolem. Však možností máme spoustu zjistit, jak to vlastně chodí.. Na otázky proč? se děti běžně ptají...

Název integrovaného bloku	4. Kde se cítím bezpečně
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení: pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí</p> <p>kompetence k řešení problémů: řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého</p> <p>komunikativní kompetence: dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) -</p> <p>sociální a personální kompetence: je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem</p> <p>činnostní a občanské kompetence: chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky</p>
<p>Způsob hodnocení dětí</p>	<p>Kreativní myšlení, vyjadřování, jedinečnost osobnosti podporováno denními aktivitami směřujícími k rozvoji potenciálu každého jedince. Hodnocení probíhá v interakci s vrstevníkem, v denních hodnotících "kruzích", aktivitách, probíhajících následně po realizaci činnosti v centrech aktivit. Průběžné individuální hodnocení dětí, permanentně prováděná diagnostika třídy na základě které probíhá úprava jednotlivých témat a vzdělávací program se tak stává "živým dokumentem". Vedení dětí k dennímu sebehodnocení formou verbální i neverbální komunikace. Přijímání pozitivní zpětné vazby, komunikace na téma práce s chybou, růst myšlenkového potenciálu, možnosti práce s interakcí v problematických situacích. Děti jsou vedeny k sebehodnocení, do škály pozitivní zpětné hodnotící vazby jsou zapojeny pokud možno i rodiny dětí.</p>
<p>Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu</p>	<p>Práce s emocemi jako způsobem vyjadřování, poznávání a možností dát příjemnému i méně pozitivnímu prožitku v životě jedince místo a jít cestou poznání dál s tím, co nám život chystá. Téma není záměrně nijak vymezeno místem ani účastníky, ale právě prožitkem a situací, která se odehraje uvnitř každého dítěte. proto je možné, že se komukoliv ze třídy má narodit sourozenec, či rozvádí rodiče, nebo je třeba pracovat s úrovní pocitů průběžně a zařadit téma opakovaně a pocit bezpečí hrou dětem pomoci navodit a díky motivaci, prožitku a cílené vzdělávací nabídce zprostředkovat.</p>

4. Kde se cítím bezpečně	vzdělávání	
<p>Výchovné a vzdělávací strategie</p>	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení 	

4. Kde se cítím bezpečně	vzdělávání	
	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody	rozvoj a užívání všech smyslů	smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)		
vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)	rozvoj společenského i estetického vkusu	námětové hry a činnosti
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)		
mít povědomí o významu životního prostředí	vytváření elementárního	spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty

4. Kde se cítím bezpečně	vzdělávání	
(přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí	povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	
zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)		samostatný projev před vrstevníky, převyprávění svými slovy, zapamatování si, vnímání detailů
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	spontánní hra
porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad		☒ dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad		
vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
		prohlížení a „čtení“ knížek
		přednes, recitace, dramatizace, zpěv společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností	spontánní hra s využitím popisného jazyka

4. Kde se cítím bezpečně	vzdělávání	
	receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo prohlížení a „čtení“ knížek samostatný projev před vrstevníky, převyprávění svými slovy, zapamatování si, vnímání detailů společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. námětové hry a činnosti ☒ hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) spontánní hra řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	námětové hry a činnosti ☒ hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	spontánní hra ☒ činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu

4. Kde se cítím bezpečně	vzdělávání	
svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)		činnosti přiměřené sílám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte hry na téma rodiny, přátelství apod.
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	námětové hry a činnosti spontánní hra činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní ☒ dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.) ☒ činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy		příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování

6.4.5 5. Malé věci mohou dělat velké změny

Název integrovaného bloku	5. Malé věci mohou dělat velké změny
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Jak najít poklad ve skále? Jestli ho vůbec chceme najít? Jeden okamžik v životě může být krásnější než spousta věcí na velké hromadě. Na cestě za úspěchem, radostí a pokrokem je mnohdy spousta času, práce a překážek. Bez lokomotivy vláček asi nepojede, ale možná změním úplně klasický babiččin recept, když do něj nedáme jednu z ingrediencí a nic se nestane? Kdo ví? Záleží jen na nás, jakým způsobem uchopíme možnost změnit sebe, svět a nahlízet na malé věci.</p> <p>"Ten dělá to a ten zas tohle a všichni dohromady uděláme moc". Je zřejmé, že každý z nás je jiný a podobně jako "semínko", o které se stará zkušený "zahradník" se časem vyvíjí svým tempem, za specifických podmínek, které každému jedinci vyhovují. Poznávání jednotlivých osobností, jejich zájmů, možností, představy a pohled do budoucnosti, imaginace. To vše může být na cestě k poznávání jeden druhého na různých zastávkách obohaceno pro všechny ostatní.</p>
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	<p>kompetence k učení: poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo, získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých</p> <p>kompetence k řešení problémů: nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu, všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích</p> <p>komunikativní kompetence: domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím, domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog</p> <p>sociální a personální kompetence:</p>

Název integrovaného bloku	5. Malé věci mohou dělat velké změny
	<p>napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí, spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim</p> <p>činnostní a občanské kompetence: svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)</p>
Způsob hodnocení dětí	<p>Kreativní myšlení, vyjadřování, jedinečnost osobnosti podporováno denními aktivitami směřujícími k rozvoji potenciálu každého jedince. Hodnocení probíhá v interakci s vrstevníkem, v denních hodnotících "kruzích", aktivitách, probíhajících následně po realizaci činnosti v centrech aktivit. Průběžné individuální hodnocení dětí, permanentně prováděná diagnostika třídy na základě které probíhá úprava jednotlivých témat a vzdělávací program se tak stává "živým dokumentem". Vedení dětí k dennímu sebehodnocení formou verbální i neverbální komunikace. Přijímání pozitivní zpětné vazby, komunikace na téma práce s chybou, růst myšlenkového potenciálu, možnosti práce s interakcí v problematických situacích. "Borec dne"- ohodnocení dítěte, které v jakýkoliv den udělá velkou věc pro kohokoliv druhého- ohodnocen potleskem ostatními vrstevníky, dostává domů lístek pro rodiče se zpětnou vazbou.</p>
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	<p>Mít představu o hodnotových systémech. Co umím, čím můžu přispět, co je pevné, co se mění, jak věci fungují v přírodě, jak ve světě vytvořeném lidmi, jak ve světě fantazie. Vše co žije, má a potřebuje pevný řád!</p>

5. Malé věci mohou dělat velké změny	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka

5. Malé věci mohou dělat velké změny	vzdělávání	
formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) samostatný slovní projev na určité téma vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
poznat napsané své jméno sledovat očima zleva doprava	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	prohlížení a „čtení“ knížek grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí	vytváření základů pro práci s informacemi	činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médií apod.)
odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a	cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním	ovlivňovat vlastní situaci	výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k	spontánní hra

5. Malé věci mohou dělat velké změny	vzdělávání	
	sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	
zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.) přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období) ekologicky motivované hrové aktivity (ekohry)
rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků

5. Malé věci mohou dělat velké změny	vzdělávání	
zachovávat správné držení těla	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)		hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)		receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének)

6.4.6 6. Zpomalíme, zažijeme

Název integrovaného bloku	6. Zpomalíme, zažijeme
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost
Charakteristika integrovaného bloku	Někdy je od stolu těžké vysvětlit, že pokud budeme potřebovat sílu těžký předmět zvednout, sám to nikdo nedokáže. Ale pokud to zkusíme všichni společně, vstaneme, spojíme se, zažijeme, hned se nám bude jinak se stolem manipulovat. A v tom spočívá kouzlo. Na naší cestě je spousta šancí, jak dát věcem jiný rozměr. A my pouze zastavíme, zvedneme je, využijeme a v dětech rozkvetou a my plody sklídíme v další etapě života.

Název integrovaného bloku	6. Zpomalíme, zažijeme
<p>Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí</p>	<p>kompetence k učení: odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije</p> <p>kompetence k řešení problémů: chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti</p> <p>komunikativní kompetence: dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní</p> <p>sociální a personální kompetence: je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy</p> <p>činnostní a občanské kompetence: chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit</p>
<p>Způsob hodnocení dětí</p>	<p>Kreativní myšlení, vyjadřování, jedinečnost osobnosti podporováno denními aktivitami směřujícími k rozvoji potenciálu každého jedince. Hodnocení probíhá v interakci s vrstevníkem, v denních hodnotících "kruzích", aktivitách, probíhajících následně po realizaci činnosti v centrech aktivit. Průběžné provádění diagnostiky třídy, na základě které dochází k postupnému vytváření Třídních vzdělávacích programů na míru kolektivu a Školní vzdělávací program se tak stává "pružným" dokumentem. Děti jsou vedeny k sebehodnocení, do škály pozitivní zpětné hodnotící vazby jsou zapojeny pokud možno i rodiny dětí.</p>
<p>Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu</p>	<p>Jestli hledáme cesty bez překážek, tak ty prý nikam nevedou. Je důležité se naučit se s nimi pracovat. Umět si možná poradit, vědět kde získat pomoc, proč ji hledat a někdy nebýt sám. Promluvit</p>

Název integrovaného bloku	6. Zpomalíme, zažijeme
	nebo nekomunikovat, přirozeně být mezi všemi a i tak vnímat jeden druhého.

6. Zpomalíme, zažijeme	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty námětové hry a činnosti hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v		sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte

6. Zpomalíme, zažijeme	vzdělávání	
situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.		dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	aktivity podporující sblížení dětí aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) ☒ hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
spolupracovat s ostatními	rozvoj kooperativních dovedností	společenské hry, společné aktivity nejrozličnějšího zaměření kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.) receptivní slovesné, literární, výtvarné či dramatické činnosti (poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb a písní, sledování dramatizací, divadelních scének) ☒
ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah	manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním

6. Zpomalíme, zažijeme	vzdělávání	
zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)	pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry apod.) hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů) využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice

6.4.7 7. Každý den je jen jednou za život

Název integrovaného bloku	7. Každý den je jen jednou za život
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Říká se, že do stejné řeky dvakrát nevstoupíš. Někdy jsou však chvíle napětí a překvapení, právě to, co od života očekáváme. Jindy tajně vyhledáváme hluboko ukrytý pevný řád a nevysvětlitelné zákonitosti. Celý rok je dlouhý na to, aby voda počkala na jednom místě. A krátký na velkou změnu. Ale někdy stačí jeden jediný den. A dějí se neskutečné "věci": Tak jak je to možné?
Způsob hodnocení dětí	Kreativní myšlení, vyjadřování, jedinečnost osobnosti podporováno denními aktivitami směřujícími k rozvoji

Název integrovaného bloku	7. Každý den je jen jednou za život
	potenciálu každého jedince. Hodnocení probíhá v interakci s vrstevníkem, v denních hodnotících "kruzích", aktivitách, probíhajících následně po realizaci činnosti v centrech aktivit. Průběžné provádění diagnostiky třídy, na základě které dochází k postupnému vytváření Třídních vzdělávacích programů na míru kolektivu a Školní vzdělávací program se tak stává "pružným" dokumentem. Děti jsou vedeny k sebehodnocení, do škály pozitivní zpětné hodnotící vazby jsou zapojeny pokud možno i rodiny dětí.
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	Na světě nejsou nejkrásnější "věci", ale chvíle, okamžiky. A přece, jak velká může být věc, do které lze zabalit všechno, co se stane v jedné malé chvíli? A co kdyby byla ta chvíle o něco větší? Někdy může být skvělé mít ty krásné chvíle v něčem zabalené. Fantazie není nikdy dost.

7. Každý den je jen jednou za život	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> kompetence k učení kompetence k řešení problémů komunikativní kompetence sociální a personální kompetence činnostní a občanské kompetence 	
Očekávané výstupy RVP	Očekávané výstupy IB	Vzdělávací nabídka
zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat	manipulační činnosti a	jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny,

7. Každý den je jen jednou za život	vzdělávání	
jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním	stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	konstruktivní a grafické činnosti
chápat slovní vtíp a humor	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči		přednes, recitace, dramatizace, zpěv
chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat,	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci	konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.) činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a

7. Každý den je jen jednou za život	vzdělávání	
uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)	(abeceda, čísla)	matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplné praktické aplikaci hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod. činnosti zaměřené k vytváření (chápaní) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv, zlobu, údiv, vážnost apod.)
zorganizovat hru	rozvoj schopnosti sebeovládání	cvičení organizačních dovedností příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	činnosti nejružnějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

7. Každý den je jen jednou za život	vzdělávání	
navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná		aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.) hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)
vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)

7. Každý den je jen jednou za život	vzdělávání	
prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte		smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

7 Systém evaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

Oblasti autoevaluace :

obsah a průběh vzdělávání - mimovýukové aktivity (ankety pro rodiče),
obsah a průběh vzdělávání - plánování výuky,
obsah a průběh vzdělávání - podpůrné výukové materiály,
obsah a průběh vzdělávání - školní vzdělávací program,
podmínky ke vzdělávání ekonomické,
podmínky ke vzdělávání materiální,
podmínky ke vzdělávání personální,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - organizační řízení školy,
vedení a řízení školy, kvalita personální práce a dalšího vzdělávání ped. pracovníků - partnerství školy a externí vztahy,
výsledky vzdělávání žáků/děti - klíčové kompetence,
výsledky vzdělávání žáků/děti - motivace (motivace žáků),
výsledky vzdělávání žáků/děti - znalosti a dovednosti

Oblasti autoevaluace jsou členěny do kategorií pedagog - dítě - rodič.

7.2 Prostředky autoevaluace

Škola používá následující prostředky autoevaluace :

analýza školní dokumentace,
anketa pro rodiče,
anketa pro učitele,
hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.),
sebehodnotící rámce (např. CAF - Common Assessment Framework, Model excellence apod.),
vzájemné hospitace pedagogů,
zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků/děti

Rámec profesních kvalit učitele mateřské školy

Analýza videonahrávek

Mentorská kolegiální podpora

Konzultační hodiny pro rodiče

Portfolio dítěte s hovorovými hodinami pro rodiče

7.3 Časový plán

Autoevaluační činnosti jsou prováděny nepravidelně, vycházejí z aktuálních potřeb jednotlivců i kolektivu.

7.4 Odpovědnosti a pravidla

Odpovědnost učitelů:

Za vzdělávání v mateřské škole odpovídá ředitelka školy.